

Teška finansijska situacija, ogromna nezaposlenost mladih i vremenske prilike koje vladaju u Hercegovini najviše su utjecali da se mlada populacija sa juga države okrene poljoprivredi.

Nekoliko je poljoprivrednih kultura koje uspijevaju u hercegovačkim klimatskim uslovima, a koje proizvođačima mogu donijeti pristojnu zaradu. Prije svega, riječ je o ljekovitom bilju, smilju, koje se u prošlosti nije uzgajalo koliko duhan ili masline, odnosno o malinama koje su također jedan od prečaca do veće sume novca.

Klima

Hercegovci su se u 2015. mahom odlučivali za uzgoj smilja. Klima i zemljište u hercegovačkim krajevima pogodni su za uzgoj ovog ljekovitog bilja, kojeg je na svjetskom tržištu, nažalost, zbog ratova i migracija stanovništva sve manje.

Prema podacima Udruženja Hercegovačko ljekovito bilje, u 2014. u Hercegovini je smiljem bilo zasađeno oko 40 hektara, dok se ta površina u 2015. povećala na čak 500 hektara. Podaci govore da je u prošloj godini zasađeno 460 hektara smilja, a broj zasađenih hektara će, prema predviđanjima stručnjaka, u 2016. još rasti. Uzgajivači smilja u zapadnoj Hercegovini kultiviraju ogromne kršne površine pod makijom, a zahvaljujući bukvalnom mljevenju kamena na takvom, potpuno neiskorištenom i pasivnom prostoru, dobijaju smilje odličnih karakteristika.

Općinske vlasti u zapadnoj Hercegovini za sadnju smilja čak su davale i poticaj. Općina Posušje tako je u prošloj godini davala i po četiri hiljade sadnica poljoprivrednicima, nakon čega su započela i samoinicijativna ulaganja. U ovoj općini kasnije su kupili i uređaj za destilaciju, koji je potom proslijeđen na korištenje Udruženju Eko Hercegovina. I Grad Mostar, tačnije Agromediteranski fakultet, pred kraj godine dobio je ovaj uređaj.

Povrće

Osim smilja, u 2016, prema predviđanjima, sadit će se ekonomski najznačajniji voćarski proizvod u BiH, maline, ali tek u jesenjim mjesecima. Uzgoj malina je, tvrde stručnjaci, moguć na jugu Hercegovine, ali uz dodatnu zaštitu od vrućina karakterističnih za mediteransku klimu kakva vlada u ovom području, kao i više vode kojom bi se nadoknadila potrebna vlažnost zemljišta.

Osim ljekovitog bilja i voća, sadit će se, naravno, i povrće za prodaju. Mnogi su dodatni izvor zarade pronašli u krastavcima kornišonima. Na relativno malim površinama postižu se odlični prinosi, što se odražava i na finansijske rezultate.

Oni koji žele više znati o ovim kulturama, odnosno o njihovom uzgoju osim interneta i literature mogu se educirati i na seminarima koji su već započeli ili će uskoro započeti.

Smilje

Smilje (*Helichrysum arenarium*) je mediteranska biljka iz porodice glavočika koja raste na sunčanim kamenjarima, a cvjeta u junu i julu. Smilje sadrži gorke tvari, flavonoide i eterično ulje. Potiče izlučivanje želučanog soka i žuči, te djeluje prouupalno. Pomaže kod nadutosti, bolesti jetre i žučnog mjehura. Koristi se za inhaliranje kod tegoba u disajnim putevima.

Izvor: Oslobođenje